

עם הילדים בחופש | מרים קוץ

שמש, ים ומדעים

הטלסקופ הגדול בארץ, טיל חץ וגם מתחם שלם של כלי נגינה. כל האטרקציות שמחכות לכם בפארק המדע החדש בגבעת אולגה

בפינה אחרת לומדים מה קורה לטייס כאשר הוא עולה לגובה רב מדי, והפרשי הלחץ מונעים מהדם להגיע למוח. התרחיש כאן נלקח ממקרה אסף רמון ז"ל. אמנם טייסים מצוידים בחלי- פות שבהן יש וסת לחץ בחלק התחתון של הגוף (דומה למנגנון של מד לחץ דם), וההגדרה הזו אמורה להתהדרק בעת עלייה לגר- בה ולהורידם דם לחלק העליון של הגוף ולא להניח לטייס לאבד הכרה או להתערפל, אבל מגובה מסוים והלאה זה לא מספיק. ביחידה מספר חליפות טיס כאלה, והילדים יכולים ללבוש אותן ולהתנסות ממש בחוויה של הזרמת הדם למעלה. אם עולים שתי קומות למעלה מגיעים לפלנטריום המשוכלל של המתחם. כאן תמצאו טלסקופ אדיה, הגדול מסוגו בארץ ונגיש לקהל. הטלסקופ מתוכנת לקלוט אתריים רבים במערכת השמש (64 אלף ליתר דיוק) ויגיב לבקשתכם המנומסת על ידי הקלדה: אם תכתבו הרוכה הגדולה, הטלסקופ יתמקד בה מיד. בלחיצה על כפתור יפתח צד אחד של כיפת הפלנטריום, נניח מערב, ובלחיצה נוספת ייסוב הפתח לכל כיוון אחר שאליו תר- צו לתצפת.

רק מעטים מכירים את המבנה שמשמש כבר 30 שנה בית ללימוד מדעים לילדי חדרה, גבעת אולגה וחוף הכרמל, אבל כולנו חלפנו על פניו בלי שנרגיש. ממש סמוך לכביש החוף, מאחורי תחנת הדלק של גבעת אולגה (רחוב הרב ניסים 2), נמצא הטכנודרע, שבימים הקרובים (27.3) יושק בו הגייגית פארק מדע חווייתי וייפתח לקהל. בכלל, בדרך לצפון מסתתרים לא מעט אוצרות: הטלסקופ הגדול בארץ, פלנטריום משוכלל, טיל חץ " שנתרם על ידי התעשייה האווירית, חלי- פות טיס אמיתיות, יחידת סימולציה רפואית ועוד הרבה חוויות התנסות במדעים לכל המשפחה.

בחצר הפתוחה, המעוצבת והיפה (ארבעה דונמים, השקעה של 6.5 מיליון שקל על טהרת הבנייה הירוקה) מטוס פנטום, טיל חץ ומול"ט שמשקף מלמעלה - מהגג. האקשן בפארק מחולק לארבעה מתחמי עניין והתנסות, אטרקציות מושכות לב ומוח לילדים בכל גיל. מי יכול להתאפק מול הפעלת מפ- רשיות בשלט רחוק ששטות בתוך בריכה, ומפרשיהן הם בעצם קולטנים ובהם תאים פוטו-וולטאיים, המתרגמים את אנרגיית השמש לתנועה? מסובך? ממש לא. כאשר תראו ותפעילו, תל- מדו בקלות את עקרון האנרגיה הסולארית, וזהירות! אתם עו- מדים ליהנות מאוד מהשיעור הזה ואפילו להתמכר לתחרות ההשטה.

עוד באגף ה"רטוב": בורג ארכימדס, ומתקן השאיבה "גלגל הכפות" של לאונרדו דה וינצ'י. הבריכה והמפרשיות הסולאריות הן חלק מאגף האנרגיה, העוסק גם באנרגיית הרוח המ- פעילה שבשבות, בהן שבשבת הרוח הדרום אפריקאית שנת- רמה על ידי חברת החשמל, ובאנרגיית החום: הילדים יכולים לראות איך תוך דקה מרגע שכיוונו שלוש מראות לנקודה אחת מסוימת בלוח עץ ממוולם - לוח העץ יקבל "כווייה" מפוחמת מאנרגיית החום של השמש.

מתקנים אחרים ממחישים את האנרגיה שאנחנו, בני האדם, מפיקים מגופנו. אנרגיה של סיבוב ידני הופכת לחשמל, ובצד הבריכה מתקנים שמדמים רכיבה על אופניים, ומהאנרגיה שנו- צרת ברזים מתיזים מים לבריכה.

במתחם הקול מותקנים כלי נגינה ענקיים, כלי מיתר והקשה. למשל, שני קסילופונים ענקיים, אחד מאבן ואחד ממתכת, מז- מינים את המבקרים לנגן בהם ולהביץ את הצלילים השונים המור- פקים מחומרים שונים ובאורכים שונים. אחת הדרכים להמחיש לילדים מושגים מדעיים היא בדרך של השוואה: לשם הדגמת מהירות הקול מוצב צינור קול ארוך לעומת צינור קצר.

אחד האגפים המרתקים בטכנודרע של גבעת אולגה מחכה לכם בתוך המבנה: יחידה לסימולציה רפואית. מדובר באגף ייחודי ומרתק, שדומה לו תמצאו רק בבית החולים תל השומר, שם לומדים בעזרתו סטודנטים לרפואה. היחידה לא מתאימה לקטנטנים, אבל תרתק ילדים מגיל שמונה ומעלה.

היחידה מדמה חדר מיון: על מיטות חולים שוכבות בוכות אדם, בעלות דופק ולחץ דם (human patient simulator), ואתם יכולים לתרום בעזרת מחשב את המחלה שלהם: התקף לב? דלקת ריאות? כלים רפואיים אמיתיים עומדים לרשותכם: תו- כלו להאזין בסטטוסקופ לבית החזה של "החולה" שלכם ולק- בוע אם מדובר בדלקת ריאות (חרחור עדין בסוף הנשימה) או בברונכיטיס (צפצופים בדרכי הנשימה). סוף סוף תדעו עד כמה קשים הם חייו של רופא הילדים.

בצד אחר של היחידה אינקובטור ובו בובת תינוק, שגם אותה ניתן לתרום לשלל מצבי חירום. אפשר לצנתר, לפתוח פתח נשימה חלופי בגרון, ולראות איך מצילים חיי אדם, כמעט כמו בחיים - או לפחות בסדרות טלוויזיה.

פסח: מחפשים דולפינים

פעילות שמשלבת ספורט, טבע, בעלי חיים ימיים והרבה מאוד כיף: הפלגות לחיפוש דולפינים. מועדון היאכטות הישראלי sea gal בהרצליה מציע שיט שמטר- תו חיפוש דולפינים בים התיכון. הלהקות מאפשר לפגוש מול חופי ישראל מונות בדרך כלל בין חמי- שה לעשרה פרטים מסוג דולפיין ים תיכוני, דולפיין מצוי וסטנלה מפוספסת. הפעילות תתקיים בחופשת הפ- סח, בשיתוף עם ד"ר אביעד שיינין, יו"ר המרכז לחקר, מידע וסיוע מרים קוץ

מגידו: חפש את המטמון

לא צריך תמריצים כדי לבקר בתל מגידו, אתר שמחדש בכל פעם בממצאים מרתקים, אבל בחול המועד פסח יש לכם עוד סיבה טובה להגיע: רשות הטבע והגנים מכריזה על מבצע חיפוש האוצר האבוד - ויש גם פרסים. הפעילות היא הרפתקה ארי- כיאולוגית לכל המשפחה, בשיתוף החברה הישראלית למדליות ולמ- טבעות. המשחק החווייתי יתרחש בגן הלאומי תל מגידו במתכונת המוכרת של "חפש את המטמון", אבל הזוכים במקומות הראשון, השני והשלישי יקבלו את מטבע תל מגידו, המונפק על ידי בנק ישראל. זהו המטבע הרביעי בסדרת אתרי מורשת עולמית, והסדרה נחשבת מבוקשת מאוד בעולם. המטבע מתאר בצד הנושא את מרים קוץ

www.parks.org.il

מרים קוץ

פסטיבל: קטיף נוריות בקדמה

קטיף הנוריות במושב קדמה החל. כשלושה ק"מ דרומית לצומת קס- טינה, פחות משעת נסיעה ממרכז הארץ ודקות מאשקלון, אשדוד, גדרה ויישובי הסביבה. החל מ-23 במארס ולאורך כל חול המועד פסח ועד 4-3 במאי יתקיים הפסטיבל המסורתי ביישוב קדמה על פני כ-30 דונם של מרבדים מרהיבים. תמורת 40 שקל תקבלו גביע ענק ומספ- ריים ותשתתפו עם כל בני המשפחה בקטיף עצמי של נוריות בשלל צב- עים: אדום, לבן, ורוד, צהוב, כתום וזהוב. במקביל תוכלו להשקיף על מאה דונמים נוספים של פרחי נו- מרים קוץ

צילומים: עובד בצר, טכנועד

בתוך המבנה, בחלק הוותיק יותר של המוזיאון, יחידה שנ- ראתה כאילו הועתקה מיורודיסיני לגבעת אולגה: הבזאר של אלדין. בתוך תפאורה אוריינטלית ויפה הילדים לומדים חשבון וגם קצת כלכלה. בצד אחר של הקומה יש מבוך שמוחבאים בו מטבעות זהב והילדים יכולים ללכת לאיבוד בתוכו, למצוא

היום במוסף

חלול

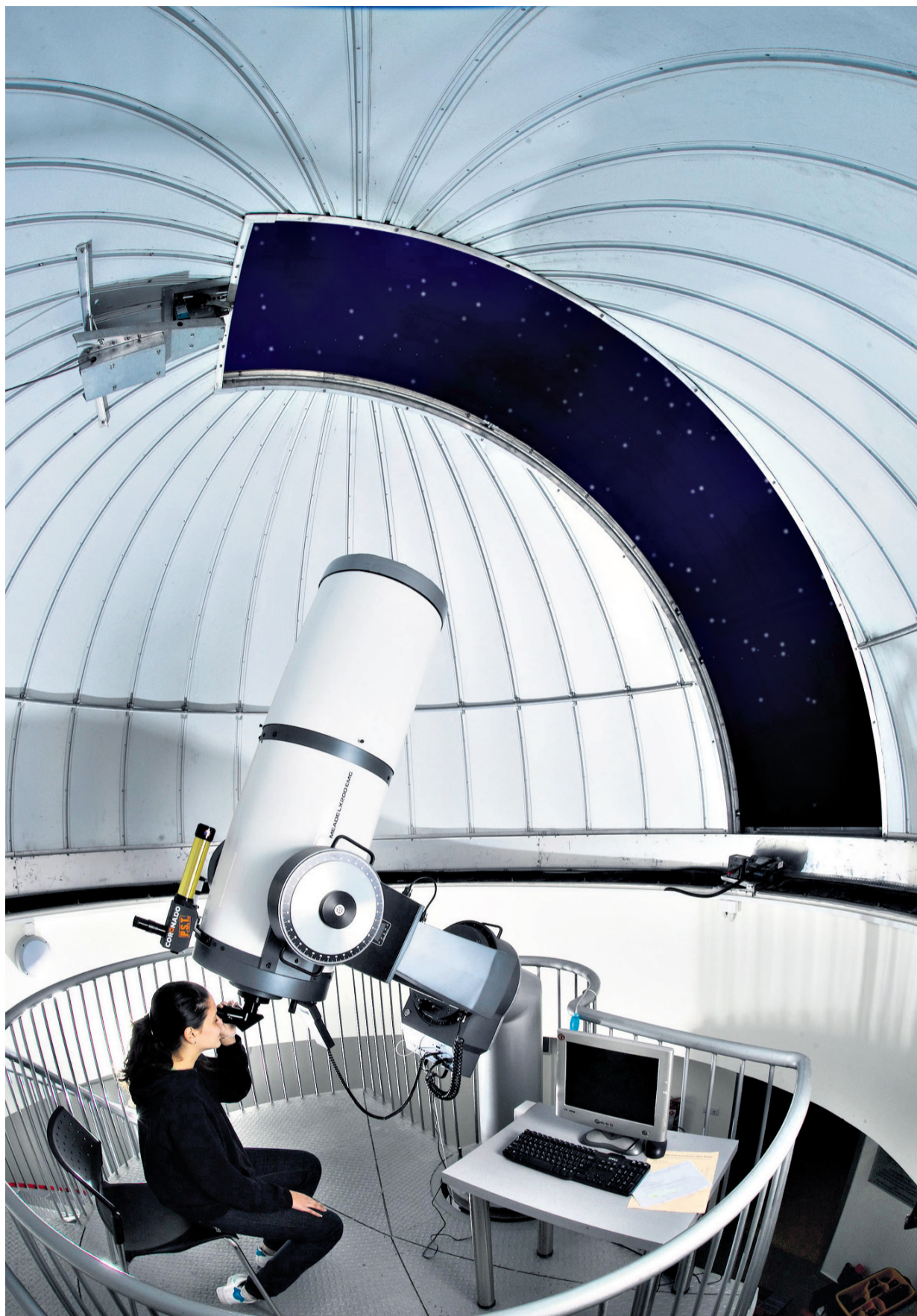
דאלי שלא הכרתם:
טיול לספרד
בעקבות האמן
המסתורי

שונברג הקלאסית:
סיור במערב
האלטרנטיבי של
ברלין

טאפאס בשדרות:
מסעדה ספרדית
חדשה
בדרום הארץ

אירוח בזול: אורחן
משפחתי ליד ירושלים

לרכישת מיוני *3778

את המטבעות וגם את הדרך החוצה. בדוכן אחר הם יכולים לרכוש דברים תמורת המטבעות. בפניה שלישית הם לומדים איך לחזור למציאות: ילדים לומדים מהר לדקלם את הספרות, אבל לא תמיד יש להם מושג כמה זה באמת ארבע, או חמש, או שש. במתקן הזה הם לומדים להמיר ספרה מופשטת ביחידות של מוצרים התואמות לה.

ויש גם אגף שהוא מוזיאון מדע לכל דבר, ובו המחשות אופי טיקה, עקרונות פיזיקליים רבים וגם אגף תנועה ובטיחות, שבו תוכלו לחבוש משקפיים ולהבין איך מרגיש נהג ששתה יותר מדי ולמה באמת אסור לו לנהוג. המוזיאון מתאים לפעילות של לפחות שעתים ויותר, ולבני כל הגילים.

המוזיאון ופארק המדע יפתחו לראשונה לקהל באירוע הש"ק מיוחד, ב-27 וב-28 במארס (חול המועד פסח) בין השעות 8:30 ל-17:00. יש להירשם מראש לפעילויות השונות בטלפון: 04-6298777. מחיר כרטיס לכל גיל: 65 שקל. יש פעילויות מיוחדות הכרוכות בתשלום נוסף, כמו בניית מודלים של טי סנים, עפיפונים ועוד. לאחר ההשקה יופעל המתחם במתכונת של הרצה עד לחופש הגדול. בהתחלה יומיים בשבוע, ואחר כך דרגה יתווספו ימים ושעות פעילות. כדאי מאוד לברר מראש ימים ושעות פתיחה וכן את הפעילות המוצעת באותם ימים ואת שעות הדרכה באתר www.technoda.org.il.

הילדים לומדים ונהנים: המתקנים והאטרקציות בפארק המדע "טכנו דע" בגבעת אולגה